

החסיידרן הכללי
העברי

הכרטיס - המוסד המרכזי

המרכז והקיסרי

כפר הנשיא

דברי - הכפר

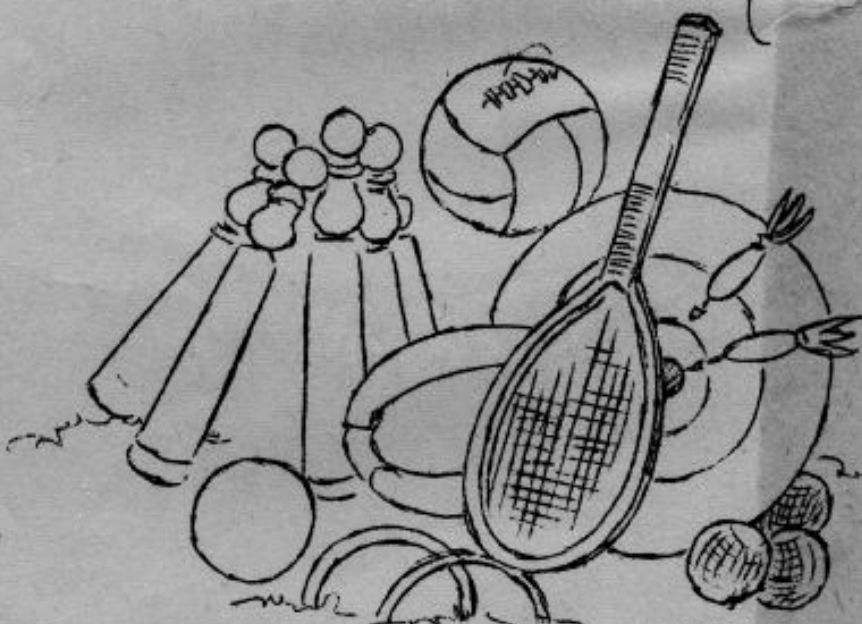

לילדינו

אורי
בתיה
יהודית
יוסף
ניסים
צפניה
רחל
שושנה

בהגיעם למצורח,

ברכת המשק וברכות להורים

לילדים בהגיעם למצוות.

הרכה נכתב על חשיבות הכר-מצוה לבית הספר, למשק ולילדים בעצמם, לפני שנה כאשר ערכו כר-מצוה ראשון ל-4 הילדים הראשונים של קבוצת אריה.

משמעותה של חגיגה זאת הודגשה גם השנה וקבלה את ביטוייה בארוחת החגיגה וכמסיבה הפומבית. ברצוני הפעם להסביר, לא את הרעיון של החגיגה, אלא המעשה.

כמו ברוב המשקים מוטלות על הילדים 14 מצוות.

1. מצות העט היהודי: לכתוב מחקר על נושא מהחנ"ך או מההיסטוריה.

2. מצות הבטחון: ללמוד להשתמש ברובה טוטו ורובה צ'כי, לערוך מטוחים ולשמר לילה אחד.

3. מצות השי למשפחה: להכין מתנה לחורים במלאכת יד.

4. מצות העצמאות: לנסוע לבד העירה, לבלות שם שלשה ימים, לבקר במוסד צבורי, למלא בו משימה או שליחות מסוימת.

5. מצות הכרת ישוב אחר: ביקור של סוף שבוע במשק אחר: הכרתה ומילוי שאלון עם פרטים שונים ורבים על חיל הכיתה המקבילה שם.

6. מצות הגוף הבריא: הישגים שונים בחנוך גופני לפי הקוים של אות הספורט.

7. מצות המשק: יום עבודה שלם כאחד מענפי המשק והכרת כמה בעיות מענף.

8. מצות האחריות: פעולה לימוד או הדרכה באחת הקבוצות הצעירות (גן, כתה).

9. מצות האמנות: הכנת ציור גדול.

10. מצות חברת הילדים: פעולה תרבותית או מבנה לטובת חברת הילדים.

11. מצות הצופיות: הכנת מחנה, צופי מחוץ לתחום המשק, עם מבנים שונים - כישול וכו' - וכילוי יום שלם בתוך המחנה.

12. מצות הספר: סיכום בחיבור על אחד הספרים אשר קראו בזמן האחרון מתוך הספרייה.

13. מצות השרות הציבורי: הגשה בחדר האוכל של החברים (זאת אחת האפשרויות).

14. מצות הקרן הקיימת לישראל: עבודה אשר מוסרים תרומתה לקה"ל.

14 מצוות אלה מטילות עבודה רבה על הילדים והמחנכים, אשר מחו-

לקח על תקופה של 3-4 חדשים ואשר דורשת מאמץ לא מעט בקריאה, ניסוח, כתיבה,

חיקון, העמקה, הכנת תיק וכו'. כמו כן מוטלת מצוה לא-כתובה של הכנת מסיבה

נאה למשק, אשר ביצוע דורש כחשישים לימוד וחזרה קדחתנית.

כל המאמץ העליון הזה מציין שלב התפתחות חשוב מאד בחיי הילד.

הבה, נברך כולנו את קבוצת אריה על מאמציה היפים, ונאחל לה הצלחה מלאה

בתקופה הבאה - תקופת ההתבגרות והנעורים !

אשר.

קטעים מתוך מצוות הילדים.

מצות הבטחון:

לפני פסח ירינו ברובה טוטו, כל ילד ירה ששה כדורים, אחד סתם באוויר וחמשה אל מטרה. אחרי פסח ירינו ארבעה כדורים ברובה טוטו ושלשה ברובה צ'כי. ברובה הצ'כי ירינו כדור אחד מעץ ושניים חיים.

כשירינו ברובה טוטו בפעם השניה היו לי 19 נקודות וברובה

הצ'כי קלעתי 2 כדורים, אבל לא על מספר.

ביום ששי אחד היינו צריכים לשמר לילה שלם עם נשק.

אורי.

מצות הצופיות:

ביום חמישי יצאנו ליום צופיות, ב-7.30 בערך. התחלנו לנקות

את השטח ולהקים את האהל. אחרי זה הקמנו מחסן אוכל והלכנו לאכול ארוחת

בקר, אכלנו גבינה, לחם ונקניק.

אחרי כן המשכנו ועשינו מחסן כלים, מדורה אינדיאנית, מדורת

בור ומדורת כיריים ואכלנו ארוחת הצהריים: ביצה עם נקניק וכצל, תפוחי אדמה

צלויים ולחם, עם סלט תפוזים ובננות כמנה שלישית. אחרי הצהריים המשכנו

לבנות מחקבים, עשינו כלים לכובעים, לצלוחיות וניקינו יותר את השטח.

אחר כך באו כמה אנשים לבדוק את השטח ורשמו כמה נקודות לכל

אחד. אנחנו קבלנו 64 נקודות כער כל הדברים שעשינו ולבסוף פירקנו הכל.

בתיה.

מצות המשק:

בכריכות עבודתי - שם היתה לי אותה העבודה כל הזמן: לדוג רגלים, פעם אחת מאיר לקח נחש מים וזרק אותו עלי, כל הזמן היו קללות: מאיר מקלל: את יהודה שלא עובד בסדר. בסוף כשיצאנו הלך יהודה להתרחץ בתעלת המים. היה זרם חזק ויהודה תפס בכדול שבמים, אכל הזרם סחב לאט לאט את התחתונים של יהודה, שנסחבו למים עם הזרם, והם הלכו לעולמם. כך היתה העבודה שלי במשק.

יוסף.

מצות הגוף הבריא:

במצות הגוף הבריא רצנו ריצה של 100 מטר בזוגות. אני רצתי עם אנבן ויוסף עם צפניה. יוסף קבל את השיא בריצה, בקפיצה לגובה אני קבלתי שיא ובקפיצה לרוחק יוסף קבל שיא. צפניה השיג שיא בקפיצה מהמקום. תוצאות קפיצה לגובה

1.	ניסים	115	ס"מ
2.	יוסף	110	"
3.	צפניה	110	"
4.	אורי	105	"
<u>ריצה של 100 מ'</u>			
1.	יוסף	14	שניות
2.	ניסים	15	"
3.	אורי	16	"
4.	צפניה	16 1/2	"

ניסים.

מצות העצמאות:

אני הלכתי למשחק כדורגל. במשחק בין קבוצת מכבי ת"א וביתר ת"א התוצאות היו 1:8 לטובת מכבי ת"א. היה זה משחק יפה מאד, בגלל שאף פעם לא ראיתי משחק גדול וזה היה הראשון שראיתי. שתי הקבוצות עלו על המגרש והתחילו משחקים. גלזר (מכבי ת"א) הכניס בתחילה שני גולים, אחר כך שמורמוביץ (ביתר ת"א) הכניס "גול" לביתר והתוצאות היו 2:1 לביתר. אחר כך נחמיאס (מכבי ת"א) הכניס 3 "גולים" והשופת שרק לסיום המשחק והתוצאות היו 5:1 לטובת מכבי ת"א.

אחר כך התחילו במחצית השנייה וגלזר הכניס ישר 3 "גולים" והתוצאות היו 8:1 למכבי ולבסוף שחקן בלי "גולים" והשופת שרק לסיום המשחק.

צפניה.

מצות העבודה במשק:

אני קמתי בשעה 4.00 בבקר והלכתי לדיר וב-4.30 בערך הלכנו למרעה. זאת אומרת שמעון ואני הלכנו. ירדנו קודם כל למטה, למנסורה, והיה קריה מאד. אחרי זה הלכנו לאחרי המטע החדש, רחוק ליד שדה החטה ואז היה חם מאד ורציתי כל הזמן לחזור. לא רציתי לאכול כלום, רק חתיכת חלבה ולשתות.

סוף סוף הגיעה השעה עשר וחצי והתחלנו לחזור. הגענו לדיר בשעה 11.30 ואחר כך הלכתי לקרוא לגבריאל וכרמלה, שיבואו לדיר לחלוב. חלבנו עד שעה 1.30 בערך והלכנו לאכול. בשעה שתיים גמרנו ובסה גמרתי את יום עבודתי במשק.

רחל.

מצות הבטחון:

כדי למלא את מצות הבטחון היה עלינו ללמוד את חלקי הרובה וגם לירות ברובה. אנו למדנו במשך זמן מה את חלקי הרובה, ניקוי, כללי הזהירות וכו'. לאחר מן מה עשינו מטווח ברובה "טוטו" ואחרי זה עוד מטווח שבו השתמשנו וירינו בשני רובים (טוטו וצ'כי). "טוטו" ירינו ארבעה כדורים ובצ'כי שלשה כדורים; מהם אחד טרק (ז.א. עם ראש עשוי עץ) ושני כדורים חיים. ירינו במרחק 25 מטר.

שושי.

+++++

מ פ י ה ט פ .

באחד הימים, כגבור תקריות הגבול לידינו, הוכרז מצב הכן והוסבר לילדים סדר כניסתם למקלטים. בערב, כשהשכיבו "בן חיים" אחד, שאל הלוח: האם גם מחר יהיה מצב כן? -

מישיבות המזכירות.

בית מיכאל: הוחלט להרכיב ועדה לתכנון קני היסוד. הועדה תכלול את מרפסי, שמואל, אוסי, לני, גרשי ואריק.

כלה ושלום דייז: כדי לעזור לחברים אלה להסיר את הסוסיהם לגבי מצבו הנוכחי של הקבוצה וכצעד ראשון לשובם האפשרי לחברה, הוסכם לתת הלואה למימון הוצאות הדרך לביקורה של כלה. ההלואה בסכום של 120 ל"ש. הצעה זו אושרה באספה.

החלפת אירית על ידי הינדל: כדי לאפשר את צאתה לחפשה. החלטה זו התקבלה. אנו מחזירים למשק כפר כלום את ימי העבודה של הינדל.

הרחבת חדר האוכל: אחרי בירורים הוסכם על הרחבת חדר האוכל הנוכחי ב-2.40 מ' היות ובניין חדש עוד רחוק מלהתגשם. ההרחבה תעלה כ-2000 ל"ש.

מחסן דגים: המזכירות קבלה את הצעת יוחנן להכנס לשותפות במחסן דגים, שעומד להכנות. שותפינו יהיו מעין ברוך וברעם. חלקנו בממון יהיה 10.000 ל"ש. סידור זה יחזור לנו 40 יום של עבודת צוות דייגים מלא בעת המשלוחים. (בערך 250 ימי עבודה).

גזבר: אחרי כמה דיונים הגיעה המזכירות לשם של גרשון כהצעתה לגזברות. שם זה הופיעה בהודעה ואליו צורפו על ידי חברים השמות: דוד לוי, ג'ון ריפ-קינד ואוסי.

חביעה האיחוד לגיוס חבר: לחקופת שנה לעזרה למשק-צעיר: קודם הוחלט בחיוב, אבל בהתקבל אישורו של אדם בן הנור לשליחות שונתה החלטתנו לשלילית, משום שהגענו למילוי מכסתנו.

בקשה טוביה לגור במשק: המזכירות היתה מאוחדת בדעה שטוביה ומשפחתו יוכלו לשבת במשק רק בתור מועמדים. הוסכם ששמואל יכרר עם טוביה האם הוא ואשתו רוצים להיות מועמדים.

גיוסי בוקר בכרם: הוצע לחלק את 4 ימי הגיוס בשבוע לשניים, כדי שאותם החברים לא יצאו יום-יום. יש גם להקפיד על ההשתתפות בגיוס.

נטיעת מטע: הועדה החקלאית הציעה לנטע 80 עד 100 דיונים נוספים במטע. יש צורך להזמין שתילים כעת. הוחלט לתת לזמי לתכנן ולהביא הצעה בפני המזכירות.

בקשה המפעל ללוח את ג'ון ס. ל-3 חרשים לאנגליה: הבקשה נדחתה עד לריון יסודי על עתיד המפעל.

תחנת דלק במשק: אלפי הציע להקים תחנת דלק בעלת שני מיכלים - אחד לסולר ואחד לנפט. המזכירות קבלה את ההצעה, אך השאירה את השאלה של מיכל אחד או שניים לשמואל אחרי שיבדוק את הכדאיות.

שינויים בבית הכולל החדש: העומד בבנינו: המזכירות החליטה שאלק יוכל לשנות בסדרי האינסטלציה בהתאם להסברו, אך השינויים ייטראו בתחומי התקציב.

דו"ח המזכירות: הוחלט לפרסם מדי שבוע דו"ח מלא מניוני המזכירות מעל לוח המודעות.

דו"ח על הטיפול בקונברסיה: אוסי מסר על הנעשה כנדון זה. הוא מסר את אותה האינפורמציה באסיפה.

חלוקת תפוחי-עץ: הוחלט שהשנה יחולקו 2 ק"ג לכל חבר (וגם לכל ילד). החלוקה תיעשה בשלוש פעמים - פעמיים שלשת רבעי ק"ג וחצי ק"ג יוכנס לקירור ויחולק אחרי העונה.

גינות כוץ: אסתר ציינה שחברים עשו גינות כלי יעוץ עם אנשי ענף הכוץ או כלי הסכמת ועדת המחנה. הוסכם שכל יזמה מבורכת במידה שענף הכוץ או ועדת המחנה מסכימים.

חג העשור הצבורי: אוסי הסכים לקבל על עצמו את הארגון, כאם יוחלס סופית על קיום חגיגה זו. הוסכם להביא לאספה - א) לערוך את החג בסוכות, כדי לאפשר חכנון וכיצוע יעילים; - ב) לא להזמין יותר מ-500 אורחי כל הכרוך בנושא זה יובא לאספה.

שיכון: דנו בהמלצת ועדת הבריאות, שנאשר העברתו של ראובן מנרזיגורסקי לחג עם שדות לאור מצב בריאותו. הוטל על ועדת החברה לבדוק, איך לבצע המלצה זו בזמן ההעברה לבתיים החדשים, כלי לפגוע כחור לשיכון.

=====

ועדת הקשר.

באנגליה נמצאים כיום כשלושים חברים המסתייכים לגרעין ה', אשר עומדים לעלות ולהגיע לכפר הנשיא כמשר שלוש השנים הבאות. פרט לשה יש עוד קבוצה של חברים, שסרם החליטו על הצטרפותם. מחוץ זה אפשר לראות שגודל הקבוצה באנגליה הוא למעשה שנה לזאת הנמצאת כעת בכפר הנשיא. לכן אין לזלזל בחשיבות הקשר הרצוף והחי.

מאז הקמתו של הגרעין הוחל בהוצאתו של "מכתב הקשר". "מכתב הקשר" יצא לאור באנגליה והשתתפות החברים, אשר הגיעו כבר ארצה, לא היתה גדולה. החלטנו, על כן, להכין הוצאת גומלין של "מכתב הקשר" על ידי אותם החברים הנמצאים כבר בכפר הנשיא והראשון עומד כבר להופיע. יש לנו תקוות שנצליח כמטימחנו זו והטלנו על העורכים (שמחה ואוברי), להתחיל בהכנת המספר השני ברבע שהראשון יצא לאור. תקוותנו לקרב את החברים באנגליה לחברי המשק פה ולנסות לגולל לפניהם את המחרת כקבוצתנו ולספח ביניהם את חוש ההשתייכות למשק.

לפני כמה חדשים התקבל סליל-הקלטה (Tape-recording) מחברינו באנגליה עם דרישת שלום מהגרעין ואנו מקוים שבזמן הקרוב נוכל לגמול להם ולשלוח סליל משלנו, הנושא את ברכותינו לחברים שם.

=====

דרכי למשק.

באחד העלוניס הקודמים כתבו חברים ותיקים, בהזדמנות חג העשור, על ההתחלה הקשה של המשק, וגם נגעו לא מעט בנושא זה כנאומים שונים.

הפעם ברצוני להביא את דברו של חבר אשר הצטרף לכפר הנשיא שנים אחרי יסודו של המשק.

קטרי עם כפר הנשיא התחילו עוד כמנסורה, כשבאתי לסמינר למדריכי התנועה. אך הקטר האמיתי וההדוק נקטר, כשהיה במשק הגרעין הצרפתי שלנו. כמובן, היינו צעירים והיו דברים רבים שלא מצאו חן בעינינו. אך רק כאשר יצאנו, הרגשנו מה טוב היה בכפר הנשיא.

אני כשלעצמי עברתי לנוה אילן, וחמיד - במשך שלוש השנים של היותו שם, שימש לי כפר הנשיא למוד ולדוגמה של חברה קבוצית מוצלחת; בכל וכוח, בכל חפוש אחרי פתרון לבעיה זו או אחרת, ניסיתי להזכר, כיצד עושים או עשו בכפר הנשיא.

בגלל סיבות, שלא היו לגמרי חלויות בי, נשארתי בנוה אילן זמן רב אך כשיכולתי לעזוב, לא הססתי אף לרגע וחזרתי לכפר הנשיא. וצדקתי, כי נתקבלתי כבן בית ומיד הייתה לי הרגשה, כאילו לא עזבתי אף פעם.

אינני כותב דברים אלה סתם, כדי לחלק מחמאות - אלא פשוט מפני שאני חושב, שכדאי לציין את העובדה שלחברה שלנו יש קטם מסוים, שהיא מסוגלת למשוך אנשים, ושהיא איתנה. אני יכול להעיד על כך, כי טעמתי גם "לחם" אחר וחזרתי.

הנני משוכנע שבעשור השני שלנו נוכל להתפאר בהישגים רבים בשטח החברה והקליטה.

לולר

על משמר הלשון.

אני רואה לנחוצה להעיר את חשומת לבם של החברים למה שאני מרגיש כקופעה כאובה מאד - אם גם כותיקה ומשרשת מאד בכיתנו - והיא הדיבור המפרז כשפה חאנגלית. היו זמנים ופעלנו כמרץ באמצעים העמולתיים-מלאכותיים, על מנת ליצור אורח, שחבר ירגיש שטבעי הדבר שיחבטא בעברית. אם כי יש לציין שהמצב כיום כשטח הדיבור הוא יחסית טוב - יש להתיר נגד חברים ותיקים ועולים חדשים כאחד, אשר טרם נגמלו מהמנגנון הגלוי של דיבור בשפת לעז נוחה יותר. אין כאן ענין של שכנוע. משחר חכרוחנו כחננועה הוסבר ומוכן הדבר שחובת הדיבור העברי חלה עלינו. על אחת כמה וכמה אחרי העליה לישראל, כשאי יכולת לקרוא ולכתב מאלצים אותנו להזדקק לעתונות זרה ולתרגומים שונים. אנו עדים למצב, שבו חברים רבים לגמרי אינם קוראים ספר עברי, מתוך חשש שלא יבינו אותו כראוי, בו בזמן שאוצר המילים שלהם וידעוניהם כשפה העברית קפאו, מפני שאפשר ואפשר לחיות חיי חברה מלאים בבית גם בלי לדבר עברית כלל.

חברים ! אני חושב שהגיע הזמן להתעורר מהתרדמה המבישה הזאת, וכלי החלטות מפוצצות, שאינן מחייבות לביצוע אישי, לפעול כל אחד בכיוון הרצוי. אין אני בא - חס ושלום - ללמד חברים לחסל את מעין ידיעותיהם בשפות לעז, אולם, לפי דעתי, המקום - מדינת ישראל ולא כפר הנשיא במיוחד - והזמן - קבוצת הגלויות השונות - מחייבים אותנו למאמץ הזה. הזמן עושה את שלו וחברים רבים שלפני זמן לא רב היו רוקים ורווקות נהיו לאבות ולאמהות וצריכים לעזור לילדיהם כדיבור נכון ולא כגמגום ואף בהכנת שעורים. אני חוזר ומדגיש, שעל אף היותנו ציבור חד-גווני מבחינת מוצא אחד של רוב חברינו, שומע עלינו עכשו לחקן את המעוות הזה ויפה שעה אחת קודם, החבר נבחן לא רק בגישתו לעבודה ולמקומו ופעילותו בחיי חברה. הוא גם - לפי דעתי - חייב להוכיח שעם עליתו ארצה, בראש וראשונה מתוך סיבות אידיאולוגיות כחננועה, הוא מבין שמהגולה הוא עלה ועל כן עליו גם להיות אדם מחונך ומעורה בחיי התרבות וביתו כאן במדינתנו החדשה.

כשאני קורא את דברי אלה - נוצר בי הרושם, כאילו אני כותב אותם לעלון קיר במעברה או מועדון לעולים חדשים. אני קורא לכל החברים להשלים את המהפכה שחלה בחייהם, בעקירתם מביחם הקודם הגלוי. תהי סיסמתנו להבא - גם אנחנו נדבר עברית. ובקשה צנועה לכל חבר, שיט בת כרי לעזור כמידה מסוימת ולהקל על החברים אשר רוצים לדבר עברית ומרגישים אי-נוחיות בכך: דברו אלי ולכל אחד בעברית ונלמד ביחד - וכמהירות !

מאיר ר.

=====

מהספריה - רשימת ספרים חדשים בעברית :

הסופר	שם הספר	עמ'	שנה	הערות
1. מרדכי אורן	רשימת אסיר פראג	369	1958	
2. משה שמיר	הוא הלך בשדות	324	"	רומן
3. משה שמיר	מאגדות לוד	134	"	מחזה וסיפור
4. נתן שחם	שיכון ותיקים	319	"	ספורים, רקע קבוצי.
5. נתנאל ווינריץ	הכבלים	340	"	רומן הסטורי
6. יהושע בר יוסף	אנשי בית רימון	264	"	ספורים
7. ל. חזן	דירה על הגג	356	"	רומן
8. האנאמה טאסאקי	הגיישה	381	"	" מחורגם
9. גראהם גריין	האמריקני השקט	"	"	" "
10. שלום אש	העיירה	135	"	" "
11. שלום עליכם	מוטל בן פיסת החזן	358	"	" "
12. אריה נבון	אני בן עשר	140	"	ציורים
13. א.נ. אוסטרובסקי	משרה ושכרה בצדה	122	"	מחזה מתורגם
14. דבורה דיין	באושר ויגון			

הוספנו גם שני ספרים אנגליים:

Francoise Sagan
Lucy Daniels

Those without Shadows
Caleb My Son

החנוך הקבוצי הטיל על עצמו תפקידים רבים וכבדים. במטרה להכין לחיי קבוצ דור שני - צאצאי המקום ויורשיו. ברור הדבר טעם היותו והצדקתו של הקבוצ יעמוד בספק, אם צאצאי הקבוצ לא יהיו לנושאי רעיונו, ולא ימשיכו במסלול אבותיהם. על הבטחת "הירושה" הזאת יכולים להטפיע הרבה גורמים, לטובה וגם לרעה - ביניהם בית ההורים, החברה המבוגרת, הסביבה והאווירה הכללית במשק, אבל ככרי להגשים את הרעיון הזה של המשק, עומדים לרשותנו כלים חזקים למדי - הם המוסדות של החנוך המשותף. את הכלים האלה אנו יכולים ליצור לפי הבנתנו וכעזרתם אנו מנסים לעצב את דמות הילד הקבוצי ההולך בעקבות אביו ואמו.

בית הספר כחור מוסר השכלתי מנסה להקנות ידיעות וערכים הנחוצים לכל ילד בכל דור, בתוספת צביון ברור על רקע קבוצי; חיי חברת הילדים, מטרות להכין את הצעירים לחיי חברה מבוגרת; ועבודתם של הילדים כאה בכרי להקנות הרגלים, ידיעות מקצועיות וערכים בעבודה - שהיא יסוד קיומנו.

אם כי חשוב לטקל ולנתח בכל עת, את הצלחתו של החנוך המשותף בכללו, אני רוצה כאן ליחד את הדבור על תפקידי העבודה בחנוך הילדים. מהשנים הראשונות של בית הספר, הילד מכיר את העבודה, קודם בצורה קלה בגון תורנויות בבית, וגם בתעסקות בפנת הירק על יד בית הילדים, לפרקי זמן קצרים מאד. ככתות הנמוכות ההתעסקות בפנת הירק נתונה תחת ההדרכה הישירה של המורה, והדבר לפי מים מהווה כאילו חלק אינטגרלי של הלימודים. אבל בכתות מה' עד י' אנו מוצאים ברוב המכריע של המשקים בכל הזרמים, משק ילדים. הסיבה החינוכית היא, שהילדים בשנות עבודתם הראשונות, אינם בשלים עדיין לעבוד עם המבוגרים במשק הגדול, גם בגלל קצב העבודה שם, וגם בגלל צורתה - שהילדים צריכים לעבוד תחת ההשגחה של חבר מבוגר שהוא אינו מורה אלא חבר לאו דוקא קשור בושת החנוך, שהילדים צריכים לפעמים לנצל את משק בית הספר למטרות למודיות; שמשקם זה צריך להוות מפעל משותף של חברת הילדים בעל חשיבות כלכלית לגבי הקופה של החברה.

ילדים אינם באים לעבודה כאל דבר טבעי. הם מוכרחים ללמוד איך לעבוד, וכולנו יודעים שלא מעטים הם המקרים, שילדים מאד מתקשים בדבר הזה. אין להתפלא על כך; ואין הילדים מסוגלים להתמודד עם העובדים המבוגרים, או לעמד תחת לחץ המרצתם הרגשנית והעצבנית לפעמים. הם זקוקים לחבר כעל נסיון חקלאי מסוים, כעל נטיות חנוכיות ומעודדות, שבא אליהם בחיבה כסמל העבודה והחנוך לעבודה. בלי הצמדת חבר כזה אל אפשר לקיים משק בית-ספר.

הגדול של משק הילדים הוא דבר גמיש מאד. חשוב רק, שהוא ימצא קרוב מאד לבית הספר, בכדי לאפשר גם הסתכלות חמידית וגם גישה מהירה; חשוב שיהיה בו מספר גידולים רב ביותר; וחשוב שטסחו יהיה בזה, שכל הילדים יוכלו לעבוד בו לעתים מסוימות, בלי לאמור בזה טיוט-יום יעבדו בו כולם או אפילו רובם.

העקר שלכל חניך בית-הספר תהיה יד במשקו, וקול בקביעת צורתו ועבודתו. על מרכז משק הילדים, החבר המבוגר, לעבוד בו יום-יום במשך אותן השעות שבהן עובדים הילדים (מכתות שונות); והמרכז הזה בשותף המורים והמספלו, צריך ליעץ לחברת הילדים בישיבותיה, איך למצא במשקם את הבטוי ההולט והמעטי לתכניותיה.

אין משק בית הספר יכול להפך לאחד הענפים של המשק המבוגר, על פי הדוגמה של משקים בורדים, שבהם הילדים מחזיקים את גן הירק למשל. אבל יש לתת בכל זאת למשק בית הספר כסיס כלכלי מוצק, בכדי לספק למשק הגדול מצרכי מזון מסוימים, וליצור הרגשה של עצמאות כלכלית ידועה בחברת הילדים. הנה אחרי כל אסוף מקבלים הילדים סכום כסף בעד מכירת התוצרת, ועליהם להחליט, לאיזו מסורה להוציא את הכסף הזה. הנה הילדים רואים תמורה בעד עבודתם, ויכולים מתהליך היצירה הזאת מסקנות ממשיכות מאד.

מלבד זאת, התכנית של בית הספר בלמודי הטבע צריכה לקנות לתלמידים ידיעות בצמחים החקלאיים השונים. לצערנו, אין מוצאים הגדולים האלה אצלנו במשק הגדול, ולכן יש למצא מקום לגדולים האלה במשק בית-הספר. על ילדי כפר הנשיא להכיר את העגבניה!

ישנם משקים מסוימים אשר בהם מתקשים מאד למצא בענפים הקיימים מספיק מקומות עבודה בשביל הילדים. פה נעשית לפעמים העבודה מגוחכת, ונוצרות בעיות חמורות מאד לגבי יחס הילדים לעבודה. אך הפתרון היחיד הוא להקים משק ילדים. המפעל הזה מספק תעסוקה חנוכית וחשובה לילדים בין גיל 9-14 כערך,

החולמת בדיוק את צרכיהם. יש בכל זאת, בכתות ז - ח, לשמור על מספר מקומות מסוים כמשק המכונן, ומכתה י' ומעלה הילדים כבר אינם מתעניינים במשק בית-הספר והם פונים בעצמם למשק הגדול המספק להם אפשרויות רבות יותר. משק בית-הספר בא ללוות שלב מסוים בהתפתחות הילד הלומד לעבר; אחרי סיום השלב הזה הוא איננו ריאלי בשבילו; אבל במקומו, ולגבי החניך בגיל מסוים, הוא תנאי כל יעבור בכל בית-ספר קבוצי.

אשר.

~~~~~
=====

איך לסדר מסיבה.

העניין התחיל כערך יומיים לפני המסיבה כשאוברי נכנס לחדרי והתחיל למלמל משהו על מסיבה או דבר דומה. אני, בתוקף תפקידי כחבר ועדת התרבות, עניתי תיכף ב"לא" תקיף ומוחלט - אין זמן.

פורים רק עבר, פסח בדרך, אני בתורנות הגשה בחדר האוכל ביום שטי בערב וכו' וכו'... אולם לאחר כמה שעות הופיע הוא טוב: - "מה באמת נעשה ביום שטי בערב?" - נו, מילא, אצטרך לסגה לקו ההגנה השני: - "אני אספר לך מה נעשה, אחת יודע, הדבר הרגיל, שירה, כמה סיפורים, נבקש כמה חברי' להשתתף, דורוטי, שמחה, ג'רי וכו', ונערוך את זה מהר, וא...א...א...אוברי, אחת יודע כבר!" - פניו של אוברי העירו, שהוא אינו יודע, ובכן המסכתי: - "טוב, נו, מצאתי, הטייפ - כן הסיפורקורדר - אני כבר רואה את זה. קצת שירה, נאום מהמוזכיר, תשובה על ידינו, הטייפ, כמה סיפורים, לא יהיה בעיה למלא את התכנית, אפילו יתכן, שנצטרך לקצץ קצת." - בפניו של אוברי התחיל מהבהב ניצוץ של תקווה, אני רואה שעלי להמשיך - עוד קצת דיבורים והתפטרתי ממנו. - "יהיה קפה ועוגה, ואלי נכתוב איזה שיר מצחיק או משהו..." -

פה חותכת תשובתו של אוברי:

- "הערב יוט חמישי ונצטרך להיות מוכנים למחר בערב!" -
איזה נודניק האוברי הזה, אי אפשר לכלכל לן את המה, אבל עוד לא נכנעתי:
- "נו, טוב, תראה מה נעשה, כוא נשב ונכתוב שיר (צחוק מהפינה, שט יושבת עדנה)." -

כנראה שהצלחתי להפסיד קצת את אוברי, הוא מניע את שפתיו, האם הוא מספיק? אני צריך לנצל את ההרגעה ובכן - "טוב, עכשו נתחיל כשיר...."

לאחר שעתיים אני הצלחתי לחבר שני בתים, בעברית כמובן, אבל הנני מרגיש שיתכן וזה היה מצלצל טוב יותר בצרפתית - "נו, כלך לארוחת הערב, אחר כך נחזור ונגמור את יתר 22 הבתים - (מה לא אעשה למען הפסקה קצרה!) -" -
אנו נכנסים לחדר האוכל. שם רואים את כל הוותיקים מאושרים. הם רואים על לוח המודעות: "ביום שטי מסיבה לחגיגת הסנה הראשונה להצטרפות ההשלמה!" הם כוראי חושבים: יופי - עוגה, קפה, "זיגים", איזו הופעה נאה, עלי לכוא מחר לבסח. חברי ההשלמה חושבים: - מה, מסיבה? - לא שמעתי שום דבר על כך, זה כוראי טעות, כדאי להסתתר מחר, זה כלל לא מוצא חן בעיני. -

לאחר הסברה קצרה הנני מצליח לטרל כמה חברי' להשתתף ולשכנעם, שהכל יהיה בסדר, שנצטרך רק חזרה קצרה כערך לפני ההופעה, ושזה ילך כמו על גלגלים, כרגיל. גם אם הם לא האמינו להצהרתי האחרונה, לא שמתי לב לכך.

והנה הגיע הערב המצופה. כחצי שעה לפני התחלת המסיבה, אני עובר במקום עם אוברי על התכנית; כדי לראות שהכל ידפוק וכו'. נראה, מה יש לנו? הנאום של המוזכיר, הטייפ!... ו...השיר... לא, שכחנו לגמור אותו, נוותר עליו. מה אחר כך? המדורה!!... לא התכווננו לזה. נשארת התשובה לנאום של המוזכיר. מי ינאם? אלק ואוברי? לא! - רק אלק?... לא - רק אוברי? ... לא!...

נשארו רק עשרים דקות עד להתחלת המסיבה - תסדר מהר את המדורה... צריכים עוד שלחנות, תכבו את האורות... צריך להתחיל כשירה! מי יתחיל? מחר, אוברי, תתחיל כבר! תודה לאל, שמחה ועדנה עוזרות קצת והן מתחילות... הכל הולך בסדר.... מה עכשו? השירה מתקדמת - טוב, אבל אי אפשר להמשיך כזה עד שתיים עשרה, אי אפשר, מהר תביאו את הטייפ! תודה לאל, לפחות זה מוכן!

במידה שיש חברים המעוניינים
ברכישת עתיקות לקישוט החדר, יכולים
הם לפנות למחסן החצר לשם קבלת ה"אנטיק"

2. "אגרת לחברים".

ראה גלגול ראשון.

3. עתון "המעריב" מיום 21.2.58

מעשה בארגון

מעשה בארגון ובו מכונת-הכפלה "ג-
סטסנר", שנשלח לפני שנתיים מ-
לונדון לארץ, למען קיבוץ כפר-הנשיא.
הארגון נמסר רק השבוע לתעודתו על
ידי שלטונות הנמל, בצירוף מכתב מ-
"סקוטלנד-ירד" הלונדוני.

מהברר מהכתוב במכתב, כי מתנה-
לת חקירה, זה שנים, לגלוי מוצג ש-
נגנב מהמחלקה למכונות דפוס עתי-
קות ב"בריטש מיוזיום". הארגון ובו
ה"גסטסנר" "נעצר" לחקירה לשנתיים
לפי בקשת ה"סקוטלנד-ירד".

4. מכתב חברת "גסטסנר ותשובת המשק".

חברה ישראלית למכפלות בערבון מוגבל
ג ס ט נ ר

תל-אביב 7 ביולי 1958.

לכ'
מוכירות
קבוץ כפר הנשיא
ד.נ. גליל עליון.

א.נ.,

בעת ביקור שרות שערך אצלכם לאחרונה המכונאי שלנו, התברר, כי
מכפלת הגסטסנר שקבלתם מאנגליה היא מודל 6, מס' 67778 - שנת ייצור 1924.

נראה, שמי ששלח לכם מאנגליה במתנה מכפלת עתיקה זו, התכוון,
שכמו עם נרות חנוכה, לא תשתמשו בה אלא תראו אותה בלבד.

רק עכשו מובן לנו הספור שהופיע ב"מעריב" מיום 21.2.58 (העתקה
רצופה), לא פלא שאנטי סקוטלנד-ירד חשדו כי חפץ מוזיאוני זה, הוא אותו
מכשיר דפוס עתיק שנגנב מהמוזיאון הבריטי.

כלמעלה מ-270 ישובים בכל רחבי הארץ (ראה המפה הרצופה), משתמשים
ביעילות במכפלות גסטסנר. אנו מתכבדים להציע כי אף אתם תרכשו מכפלת מחודשת
ממודל חריט, הנמכרת כיום על ידינו במחיר נוח ביותר.

נא למצא רצוף פרוספקט. נשמח להעמיד את שירותנו לרשותכם.

בכבוד רב
חברה ישראלית למכפלות כע"מ.

14.7.58

קבוצת פועלים להתישבות שיתופית בע"ס
כפר הנטיא.

לכ' החברה הישראלית למכפלות בע"ס
תל-אביב.

א.נ.,

קראנו את מכתבכם בעיון רב, היות והקטע מה"מעריב" מקורו במאמר
התולי וחסר שחר שנכתב בעלון קבוץ זה "דברי הכפר".

מעניין איך מתגלגל ספור ! בכל אופן מאד התרשמנו מחוש ההומור
שהציץ ממכתבכם. אין אלא להודות שזו גישה מסחרית בריאה היודעת לנצל ספור
טוב למען מכירת המכפלה שלכם.

ער כרי כך שוכנענו על ידי תעמולתכם הטובה שהיינו הופכים
ליטוב ה-271 שרכש מכפלה "גסטסנר", אלא הבעיה הקטנה של כסף שמבקשים
עבור מכפלה ואפילו עבור דברים יוחר יום-יומיים.

היות וספקנו לחברתכם פרסומת שאיכותה ודאי נמדדת בעלית המכירות
ננסה לעזור לכם הלאה ונציע שתקבלו את "חפץ המוזיאון" הזה מס' 67778
משנת ייצור 1924 שתקסט בהצלחה את חלון הראוה של משרדכם המרכזי תמורת
מודל יוחר מודרני - נגיד מודל חשמלי 160 - אך פחות טוה כשריד העבר.

אנו בטוחים שחוש הפרסומת שלכם ידע לנצל "סוף טוב" ל"ספור
טוב!"

כמובן נהיה מוכנים למכר את זכויותינו הבלעדיות בכל ספור טוב
הקטור עם מכפלות "גסטסנר" טיפיע בדפי "דברי הכפר". אנו מקוים שעסקת
חליפין זו תצא לפועל וששנינו נפיק תועלת מזה.

בכבוד רב,

ארזק ארנברג
(מזכיר)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

5. מחכים להתפתחות נוספת !!!

=====
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

תחבורה לנדיחים.

כשהגעתי לארץ ישראל, לפני קצת למעלה מ-10 שנים, הייתי פשוט
מוקסס מטירותי התחבורה ובמיוחד מהאוטובוסים. הייתי רגיל לטירות היבט
והאדיב שנהוג באנגליה, מקום שם עומדים בסבלנות בחור ומחכים לאוטובוס
ואזן מרשים לגברת לעמוד. בנסיעות הבינעירוניות היה שורר שקט מחלט -
מאחר שהנוסעים לא הוצגו אחד בפני השני כאורח רשמי - והבידור היחיד
שהיו יכולים לצפות לו בנסיעות הארוכות הללו, היה הקרב המר שהתחולל בין
"חסידי החלון הפתוח" לבין "אוהדי החלון הסגור".

בארץ מצאתי שמקום בחור נקבע על ידי "כל ראלים גבר" שמסתכלים
על מסירת מקום לאשה כעל התנהגות בלתי מוסרית ושהיו מכירים את קורות
חיהם של הנוסעים אחרי כמה רגעים של נסיעה.

היות והגעתי ארצה כעולה בלתי חוקי והיות והייתי נוסף לכך
קצת עצבני מטבעי, היתה לי ההרגשה, שהכולשת עוקבת אחרי. לכן החלטתי שה-
מקום הבטוח ביותר הוא להסתתר בתוך אוטובוס. לאחר שאמרתי שתי מילים
בעברית צחה לנהג - היו אלה שתי המילים היחידות שידעתי - התחיל הלוח
להרגיש את ידיעתו בשפה האנגלית בקול רם. בן רגע הפכה כל המכונית למעין
כיתה לאנגלית מסוג היימן קפלן, שבה כל אחד בהתלהבות גלגל את ה"רישטים"
והכלים את ה"סמכים". למולי הפסיקו במהרה להתעניין בי, היות ובתחנה הבאה

עלה גבר נמוך קומה עם כלוב צפורים בעל מידות והנהג התעקש ורצה תשלום גם בעד הכלוב. אחרי ציטוט כל החוקים מצד הנהג והשמעת המחאות הנמרצות מצד הנוסע, טילס לבסוף האחרון כרטיס נוסף, בו בזמן שנוסעי האוטובוס התחלקו בוכוח סוער לשני מחנות.

אין דבר בעולם שיכולים להשוותו לנסיעה באוטובוס בימים ההם. המקרה בשני הנוסעים שעלו מחוטר מקום על הגג. שם מצאו שני ארונות מתים ומאחר שהחיל לרדת גשם, נכנסו לתוכם. מזמן לזמן הרימו את המכסה, כדי לראות האם הגיעו כבר למחוז חפצם והאם הפסיק הגשם. ביום זה התמלאו בתי הכנסה ותחנות המסערה לאורך הכביש באנשים מבוהלים, שהצהירו שהגיע "יום הדין", ושמתים קמים לתחייה.

והמקרה ב"צבר" הצעיר, שנסע לסבריה ביום מחניק וחם ובמכונית גרוטה נוסעים. בחצי הדרך הרגיש בטיפות קרות הנופלות על ראשו. הנוסעים המסכנים שהתענו בחום המחניק ששרר במכונית התבטרו פתאום, כי בפניה האחורית של האוטובוס החליל לרדת גשם. המטריאליסטים טענו, כי הצעיר סובל מהזיות, ואילו הספיריטואליסטים הכריזו על נס מהטמים. בינתיים הפנה הצעיר שלנו את גרוננו החרוך הטמימה ונתן לטיפות הקרירות להריות צמאוננו. הוא לא היה אנוכי ונתן גם לאחרים להחנות מה"מן" הזה, בפנותו להם את מקומו. בהגיע לסבריה יצאו הנוסעים לבשר את הבשורה, בזמן שסבל התחנה עלה על גג המכונית והוריר משם, בין יתר החבילות גם נתח גדול של בשר קפוא, ממנו ניגרו טיפות הקרח הנמס.

אני עצמי נסעתי פעם במכונית חצי ריקה, כשעלתה משפחה מיוצאי תימן. הם התישבו במעבר והוציאו ממעמקי מעיליהם אוסף של כלי נגינה שונים ומטונים: הם שיעטעטו אותנו בנגינות עממיות תימניות כל משך הנסיעה. פקידים רציניים, עקרות בית מעוצבנות וקיבוצניקים מודאגים הצטרפו אליהם בשירה, כיללה ובמחאות כפיים, מלוות נדנודי גוף מימין לשמאל ואילו חלקו של הנהג בקונצרט היתה צפיהה ממוטכת בצופר. בסיום הנסיעה לבטננו שוב את ארשת פנינו הרצינית והתפזרנו כל אחד לדאגותיו וצרותיו.

עשר שנים ויותר עברו מאז התחלת סיפורי והנימה הרומנטית, שהיתה כרוכה בנסיעה באוטובוס, נגוזה ואיננה עוד ובמקומה בא הטעם המפוקפק של ערמת ירקות הקוביה. נסיעה באוטובוס כיום מעלה פחדים וכל פעם שעלי לנסוע, הנני נפרד מבני משפחתי בכבי, יללה ודמעות. המכוניות גרוטות בהמון מויע ונרגזו והנהג הפך לאויב ציבורי מספר אחד - הוא צועק, מעליב ושולט כאוות נפשו. בחלומי האהוב הנני מתנצח עם נהג שמן ואדום-צואר כדו-קרב מילולי, זוכה בהערצת הנוסעים האחרים וגומר, כשהנג מונח פשוט-אכזרי על הרצפה, לאחר שנסע להרכיץ לי מכות מבלי לדעת, כי יש לא עסק עם "הנמר נמלי" - אלוף הגליל במטקל נוצה.

לפני שבועות מספר הסתובבתי בסביבת המזכירות וחפסתי מקום להסתתר בו מעינו החדה של סדרן העבודה ופגע בי המזכיר. הוא סיפר לי כי עליו למצוא מתנדב, שיסתהף בפתיחת קו-אופירי, העומד להפתח בין הגליל לבין ערי הארץ. קבלנו הזמנה רשמית והסכם צריך היה להתקיים בשדה התעופה, במרחק 4 קילומטרים מהמטק בעוד חצי שעה ולכלול אף טיסה קצרה. בחירוף נפש מיד התנדבתי לתפקיד המסוכן ובדמעות בעיני אמרתי לו, שזה שנים אני מחכה ליום הזה. מיד דחף אותי למכונית תרואר שעמדה לצאת. לכביש הראשי ואף אם הסתכלתי בחשד בנהג, שהיה שמן ואדום-צואר, התכדו חששותי כשהוא פתח בשיחה: - "כרוך השם, גמרנו עם אטד. בשבוע הבא, כשאני יוצא לחופשה, אשלח את מזוודתי באוטובוס, ואסע באניהון. אגיע לחיפה תוך רבע שעה ואחרי נסיעה נוחה. לא עוד ידרכו לי על היבלות, יחפרו לי בצלעות ויצעקו לי "להכנס פנימה, יש עוד מקום".

החלפנו זכרונות מנסיונותינו המרים באטד ובהמשך הנסיעה הפלגנו בעולם דמיוני, בו אין כלל מקום לנהגי אוטובוס, או רק כיצורים נחמתי דרגה, נחתנו כהליקופטרים על גגות בתינו או לפחות ירדנו במצנחים בבינוותינו. כשהגענו לשדה התעופה נפרדנו כחברים לעולמי עד.

כמסלול התעופה. חכה המון של 300 ילדים ו-30 מבוגרים. הבחנתי במפקד המסערה, ראש המועצה האזורית, נציג מכל מטק בטביבה, נציג מועצת הפועלים, נציגת ארגון האמהות העובדות, נציגת ארגון האמהות הלא-עובדות, מכבי"אט והסבל מתחנת האטר (איוו חוצפה).

לבסוף נראתה באופק נקודות, שהלכה וקרבה. הילדים הפסיקו את עיסוקיהם - הריסת מסלול התעופה ופיזור טברי בקבוקים על הכביש - ועמדו בצד והריעו. אנו הנכבדים התקדמנו להקביל את פני האוירון הראשון. מאז 2000 שנה, ומיד נסוגנו כבהלה, כדי לא להפגע מהמדחפים, כשהאוירון התקדם מעבר למסלול. היה זה מטוס קטן מסוג "ביצ'קרפט" עם 9 נוסעים בלתי נכבדים. אנו לא התעסקנו בו אתם. כמה רגעים אחר כך הגיע מטוס "דקוטה" וממנו יצאו כל ה"איטליות" החטובות ביותר (וי.אי.פי.), כמו סגן שר התחבורה, מנהל קו התעופה, איש מקורות (מה הוא פתאום מחפש פה) ואחרים.

בצד אחד של המסלול חלקו גזו וביסקויטים, בו בזמן שהודיעו, כי בצד השני יקבלו בעלי ההזמנות כרטיסים לטיסה החפשית. במרכז התרכזו כל הנכבדים כדי לנאום. במהלך ריצותי הלך וטוב, בין הגזו ובין הכרטיסים, קלטו אזני קטעי נאומים כגון: ..... רגע היסטורי..... אלפיים שנה ..... תורעה יהודית ..... זכורני עוד את הזמנים שרכבו על חמור .... על כרית המועצות לפתוח את שעריה ..... וכו'.

סוף סוף עלו 30 המאושרים למטוס, או למה שנשאר ממנו לאחר שסיפ-לו בו 300 הילדים. היתה לנו הרגשה חגיגית, כשהצעירים מיד חפשו את המקום מות הקרובים ביותר לדיילת, והקשישים יותר עשו "חכמות" וצעקו "ארטיק"; וראש המטרה עזר בעליצות כל מי שראה. לבסוף התישבנו, הדקנו את חגורות הבטחון, והשתדלנו להיראות כמו הטייס המנוסה בכרזי התעמולה לגיוס לחיל האויר, בעת שהמטוס המריא. ססנו כעטרים רגע, לקצה הצפוני של הכנרת, לאורך הכביש למתולה, מעל לחולה, כשהרי נפתלי החטופים והטוממים מימין והשרות המוריקים של עמק החולה משמאל. עברנו גם מעל לכפר הנשיא, שנראתה מתוכ-בנת וירוקה להפליא מהאויר ולבסוף נחתנו בשדה התעופה. כולם התאווננו על קיצור הזמן. מצאתי עצמי יושב ליד האיש, אשר קנה בזמן המנדט הבריטי את אדמתנו הסלעית והקשה מהערכים, ואלמלי נוכחותו של ראש המטרה והחלונות החתומים, הייתי מעיף אותו מהאוירון.

בצאתנו מהמטוס נסקנו לדיילת, הצטלמנו, הבטחנו חגיגית להמליץ בפני כל מכרינו ישעו בעתיד אך ורק באוירון לחיפה ולתל-אביב, וחזרנו הביתה. חסתי טרמפ על סנדר שלנו, שזחל לו לאטו במהירות של 60 ק"מ לשעה.

בחדר האוכל הקבילו החברים את פני בזרועות פתוחות. אני, בהת-חשב בשעות הטיסה שלי, לא זיכיתי אותם אפילו במבט. לבי היה שט, למעלה, בשחקים הכחולים, ראשי כעננים והחלסתי לגול שפט של חיל האויר המלכותי הבריטי.

סוף סיפורי הוא, שמחר אני נוסע לתל-אביב. באוטובוס. המשק החליט שטיסה היא יקרה מדי. אני נמצא בחדרי עם תריסים מוגפים, עם מגפת רטובה על מצתי, וטומע את מטפחתי מתיפתח בבכי בחוץ, ומעלה לפני את ההמון הנרגז, הרוחף והמציע, ואת קיפולי הסמן על צוארו האדום והממושט של הנהג. האם נדמה לי רק, ששמעתי מישהו אומר בשדה התעופה, כי בעור שנים מספר חקטר הרכבת את הגליל עם יתר הארץ - או האם חלמתי חלום?

שלום נ.

++++++%

מזל טוב לקלאוד ואשר.

להולדת שמעיה!